

Чланак Ларија Батлера, првог замјеника високог представника: “Политика забадања главе у пијесак није рјешење када се ради о јавном здравству”

Од посљедњих мјесеци 2003. године у Азији је птичјом gripом заражено око 120 људи а више од 60 их је умрло. То није пандемија, и не треба ни да постане. Тренутно је ризик инфекције смртоносним вирусом птичје грипе немјерљиво мањи од ризика заразе сезонским вирусом грипе који не оставља смртне посљедице. Овај ризик може и да остане на ниском нивоу ако органи широм свијета предузму разумне и ефикасне кораке и примијене међународно прихватљиве стандарде упављања здрављем животиња. Овај вирус, као и сваки други, може се идентификовати брзо и спријечити његово ширење.

За то постоје ветеринарске службе.

Надлежни органи на нивоу БиХ тренутно предузимају разумне и ефикасне кораке по питању птичје грипе. Међутим, други аспекти здравља људи и животиња морају се третирати са истом пажњом и на нивоу ентитета.

Након година непотребног одлагања, државна Агенција за ветеринарство, на сву срећу, сада је у могућности да у већем или мањем обиму извршава све своје задатке. У њих спада израда закона, спровођење ветеринарских инспекција на граничним прелазима, издавање дозвола за вршење инспекције увезене/извезене хране, те инспекција предузећа која се баве увозом и извозом хране.

Агенција за ветеринарство је једно од основних тијела задужених да обезбиједе да је храна животињског поријекла коју једемо здрава.

На ентитетском нивоу, здравље животиња (што се директно тиче сигурности хране) и здравље људи представља акутни проблем.

Према расположивим подацима, између јануара 2004. и јуна 2005. године у Федерацији је било 1259 животиња заражених бруцелозом. У истом периоду, у Федерацији је заражено 147 грађана. У октобру ове године, број инфекција људи се повећао након избијања заразе бруцелозом у Жељезном Пољу, Општина Жепче. Херцеговачко-неретвански кантон се такође сматра жариштем бруцелозе, као и Сарајевски, Зеничко-добојски и Средњобосански кантон.

Бруцелоза може бити фатална ако се не третира на прави начин. Она се преноси са животиња на људе путем директног контакта или путем конзумирања свјежег меса које није термално обрађено. Са адекватним надзором здравља животиња, смртни случајеви би требали бити спријечени. Међутим, аранжмани у Федерацији су неадекватни.

Упркос недавном избијању бруцелозе – што је ријетка појава у Европи, а посебно забрињавајућа за БиХ – реакција надлежних институција Федерације била је минимална. Надлежни органи су предузели корективне мјере за рјешавање посљедица избијања заразе, али нису предузели *превентивне* мјере које ће спријечити будуће заразе.

Још један забрињавајући фактор је што бруцелоза није одувijek била проблем у БиХ. Она је забиљежена тек у посљедњих 15 година, а првобитна зараза појавила се изван земље.

Ја сам се обратио премијеру Федерације Хаџипашићу са ургенцијом да се позабави овим питањем. Потребно је предузети хитне кораке како би се унаприједио квалитет рада ветеринарских служби у Федерацији и на тај начин минимизирала могућност избијања будућих зараза бруцелозе и других болести

које се преносе са животиња на човјека.

- Систем ветеринарских инспекција у Федерацији мора се унаприједити
2. Мора се спровести темељна анализа узрока појаве бруцелозе
 3. Ветеринарска комора Федерације – која је директно одговорна за извјесне јавне функције, као што је едукација и издавање дозвола за рад ветеринарима – мора постати оперативна без даљег одлагања. До овога још није дошло из простог разлога јер Влада Федерације није усвојила дио статута Коморе, што представља процедурално питање које има огроман и штетан утицај на стање здравља животиња и људи.

Бруцелоза и друге врсте инфекција које се преносе са животиње на човјека представљају кугу са којом морамо живјети. У свијету у којем је храна транснационалног карактера и у којем се стоком и перади тргује брзо и у огромним количинама постоје неизбежни изазови у погледу сигурности хране и људи.

Ми ове изазове можемо прихватити. Можемо предузети разумне и ефикасне мјере. Неустављање и нефункционисање ових институција које ће осигурати да се ови кораци предузимају није ништа друго него скандал. Преузимање нојевог одговора на опасност, закопавање главе у пијесак и претварање да проблем не постоји не само да неће ријешити проблем, него је управо рецепт како од њега начинити већи проблем. Сама политика није довољна када се ради о јавном здравству.